

کارآفرینی آموزشی

جلد اول

مؤلفان:

دکتر فردین شوریج

دکتر آذر صائمیان

سال ۱۴۰۱

سرشناسه	:	شورج، فردین، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	:	کارآفرینی آموزشی/مولفان فردین شورج، آذر صائمیان.
مشخصات نشر	:	تهران: نشر عبارت، ۱۴۰۱ -
مشخصات ظاهری	:	ج.
شابک	:	۱۳۰۰۰۰۰ ریال: ۸-۵-۹۴۵۶۹-۶۲۲-۹۷۸-ج: ۱.
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	کارآفرینی
	:	Entrepreneurship
شناسه افزوده	:	صائمیان، آذر، ۱۳۳۶ -
رده بندی کنگره	:	HB۶۱۵
رده بندی دیویی	:	۳۳۸/۰۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۹۴۳۷۵۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

نام اثر	:	کارآفرینی آموزشی - جلد اول
نام مؤلفان	:	دکتر فردین شورج، دکتر آذر صائمیان
صفحه آرا و طراح جلد	:	فاطمه حبیبی
تلیپیست	:	عارفه شورج
ویراستار	:	زهرا حقانی
نشر	:	نشر عبارت
قطع	:	وزیری
چاپ	:	دریا
نوبت چاپ	:	چاپ اول
شمارگان	:	۳۰۰۰ نسخه
قیمت	:	۱۳۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸۶۲۲۹۴۵۶۹۵۸

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۰۲، طبقه ۴ شمالی
تلفن: ۶۶۴۹۰۲۵۳
نشر عبارت

فهرست

۱۰	مقدمه استاد
۱۲	مقدمه مؤلفان
۱۵	■ فصل اول: مفاهیم و کلیات
۱۶	مقدمه
۱۶	تاریخچه کارآفرینی
۱۷	مفهوم کارآفرینی از دیدگاه "شومپتر"
۱۹	سیر تاریخی مفهوم کارآفرینی
۲۲	موج‌های تغییرات کارآفرینی
۲۲	سابقه کارآفرینی در ایران
۲۳	سابقه کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور
۲۳	دلایل مطرح شدن طرح کارآباد
۲۴	سیاست‌های اجرایی طرح کارآباد
۲۴	حمایت از کارآفرینی در ایران
۲۵	جایگاه کارآفرینی در ایران
۲۷	رتبه ۱۴ استعداد کارآفرینی رتبه ۴ از آخر در اشتغال‌زایی
۲۹	ورود به کارآفرینی رتبه سوم از آخر
۳۱	تعریف کارآفرینی
۳۴	کارآفرین چه کسی است؟
۳۶	دسته‌بندی کارآفرینی
۳۷	کارآفرینی آموزشی چیست؟
۳۹	دلایل ارجحیت کارآفرینان آموزشی بر سایر کارآفرینان
۴۸	ارتباط کارآفرین آموزشی با سایر رشته‌های کارآفرینی
۵۴	ضرورت کارآفرینی آموزشی در دنیای امروز
۵۶	کارآفرینی در نظام آموزشی

۵۷	مدارس کارآفرینی
۵۷	عملکرد مدارس کارآفرینی
۵۸	اهمیت و ضرورت آموزش کارآفرینی توسط کارآفرینان آموزشی
۸۹	انواع مدیریت آموزشی کدام‌اند؟
۶۳	تأثیر آموزش کارآفرینی بر نوآوری
۶۳	نقش واسطه‌ای شناخت فرصت‌های کارآفرینی
۶۵	اصطلاحات کارآفرینی در آموزش
۶۵	اکوسیستم کارآفرینی آموزشی
۶۷	آیا کارآفرینی قابل آموزش است؟
۶۷	فواید آموزش کارآفرینی
۶۸	مدل‌های آموزش کارآفرینی
۶۹	مدل آموزش کارآفرینی هینس (۱۹۹۶)
۷۰	مدل هرمی آموزش کارآفرینی
۷۰	مدل دایره‌ای آموزش کارآفرینی
۷۱	مدل آموزش کارآفرینی "هیتی و آگرم"
۷۱	مدل آموزش کارآفرینی یا جاذبه‌ای
۷۲	مدل آموزش کارآفرینی غیرمتمرکز یا تشعشی
۷۴	مدل یادگیری کارآفرینی مادام‌العمر
۷۷	فصل دوم: شیوه‌های آموزش کارآفرینانه
۷۸	مقدمه
۷۹	نسل‌های آموزشی در دانشگاه‌ها
۸۰	گذری بر نسل‌های دانشگاه‌ها
۸۵	تجاری‌سازی نمود اصلی کارآفرینی آموزشی در دانشگاه‌های نسل پنجم
۸۶	تحولات جهانی در آینده و نقش کارآفرینی آموزشی
۸۶	انسان و تکنولوژی
۸۷	تکنولوژی جدید که آینده جهان را متحول می‌کنند
۹۳	خواسته‌ها و گرایش‌ها نسل جدید و ضرورت کارآفرینی آموزشی

۱۰۰	طبقه‌بندی نسل‌ها در ایران (پیدایش و ظهور)
۱۰۲	چگونه تفاوت میان نسل‌ها را مدیریت کنیم؟
۱۰۹	تاریخچه آموزش و پرورش در ایران
۱۰۹	نخستین دانشگاه
۱۰۹	آموزش در دوران قاجار
۱۰۹	بنیانگذاری دارالفنون
۱۱۰	آموزش و پرورش نوین
۱۱۰	سازمان‌های آموزشی ایران
۱۱۰	وضعیت آموزش عمومی در ایران
۱۱۱	ارتباط آموزش با توسعه همه جانبه
۱۱۳	ضرورت علم‌آموزی و دانش‌پروری در اعتقادات ادبی ایران
۱۱۴	چالش بی‌اعتقادی به کارآفرینی آموزشی در نظام آموزشی کشور
۱۱۶	آموزش تطبیقی سایر کشورها یک ضرورت اما حساس
۱۱۷	اهداف پژوهش‌های تطبیقی در حوزه آموزش
۱۲۱	ابزارهای نوین آموزشی و کاربرد آن در کارآفرینی آموزشی
۱۲۳	تکنولوژی آموزشی در منظر بزرگان علم
۱۲۳	استفاده از ابزار و تکنولوژی جدید در امر آموزش و پرورش
۱۲۶	روش‌های آموزش کارآفرینی
۱۳۵	ویژگی شیوه‌های نوین تدریس یا آموزش کارآفرینانه
۱۳۷	چند شیوه نوین تدریس در مراکز آموزشی:
۱۳۸	۱- روش بارش مغزی یا یورش مغزی
۱۳۹	تعریف بارش مغزی در فرهنگ لغت وبستر
۱۴۰	چهار قاعده اساسی بارش مغزی
۱۴۰	الگوی تدریس بارش مغزی
۱۴۲	شرایط لازم برای روش تدریس بارش مغزی
۱۴۲	مراحل اجرای الگوی تدریس بارش فکری
۱۴۳	قوانین کار گروهی در روش بارش فکری

۱۴۳	مزایا و معایب روش بارش مغزی
۱۴۶	۲- روش تدریس بدیعه‌پردازی یا سنکتیکز
۱۴۷	مراحل اجرای روش سنکتیکز
۱۴۸	مراحل اجرای روش تدریس بدیعه‌پردازی
۱۴۹	فرصت‌ها در بدیعه‌پردازی
۱۵۰	تکلیف از جنس بدیعه‌پردازی
۱۵۱	۳- روش تکنیک ارتباط اجباری
۱۵۳	نمونه‌ای از تکلیف ارتباط اجباری
۱۵۳	۴- روش تکنیک اسکمپر (SCAMPER)
۱۵۷	۵- آموزش کارآفرینی از طریق داستان‌سرایی

■ فصل سوم: وضعیت کارآفرینی آموزشی در ایران و جهان

۱۷۰	مقدمه
۱۷۱	الف - کارآفرینی و آموزش آن در کشورهای پیشرفته
۱۷۲	کارآفرینی در آلمان
۱۷۳	آموزش کارآفرینی در آلمان
۱۷۵	آموزش کارآفرینی در آمریکا
۱۷۵	کارآفرینی کودکان در آمریکا
۱۷۹	آموزش کارآفرینی در انگلیس
۱۸۱	آموزش کارآفرینی در کشور ایتالیا
۱۸۲	آموزش کارآفرینی در کشور هلند
۱۸۲	مرکز بین‌المللی آموزش برای زنان در هلند
۱۸۲	آموزش کارآفرینی در کشور سوئد
۱۸۳	مؤسسه Women can سوئد
۱۸۳	آموزش کارآفرینی در ژاپن
۱۸۴	ب - وضعیت کارآفرینی و آموزش آن در کشورهای در حال توسعه
۱۸۴	کارآفرینی در هند
۱۸۵	آموزش کارآفرینی در کشور هند

مقدمه استاد

امروزه کارآفرینی تبدیل به یک ضرورت برای جوامع مختلف شده است، زیرا نه تنها امکان دست یابی فرد به منابع مالی حاصل از ایده را میسر می سازد بلکه با حل مسائل به شیوه ای نو موجبات پیشرفت و توسعه یک کشور را نیز فراهم می آورد. ریشه لاتین واژه کارآفرین (کارگشا، پیشگام) ابعاد تازه و در خور تاملی از این عبارت به دست می دهد. در واقع کارآفرین فردی پیشگام در راه اندازی کار و کسب، انسانی مبتکر و خلاق است. کارآفرین را می توان لوکوموتیو، مدیران اجرایی را واگن و آحاد مردم را مسافر یک قطار دانست. با توجه به اهمیت و فواید کارآفرینی، کشورهای مختلف از جمله ایران در پی تأسیس و گسترش مدارس کارآفرینی جهت شناسایی و تربیت افراد کارآفرین می باشند. ایجاد فرصت کارآفرینی در کشور ما می تواند آینده روشنی را در زمینه های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی رقم بزند.

مفهوم و تعریف کارآفرینی با تاکید بر ماهیت و ساختار نظام های آموزشی مورد توجه قرار می گیرد. با این نگرش می توان کارآفرینی آموزشی را فرایند منظم و مستمری دانست که از یک سو به شناسایی و بهره برداری مؤثر از کلیه منابع درونی و بیرونی نظام آموزشی منجر می شود و از سوی دیگر موجب ایجاد فرصت های جدید یاددهی و یادگیری می گردد. بر این اساس کارآفرینی آموزشی زمینه های تلاشگری و روحیه کار را برای توسعه اقتصادی فراهم می نماید. اگر چه در کشور ما به لحاظ ضرورت یادگیری کارآفرینی، یک واحد درسی در بسیاری از رشته ها تدریس می شود، اما علی رغم اعتقاد به این نیاز واقعی هنوز به طور عملی تلاش جدی در جهت آموزش کارآفرینی دانش آموزان صورت نمی گیرد.

در گوشه و کنار کشورمان مؤسسات و مراکزی وجود دارند که طی دوره هایی، مهارت های کارآفرینی را به دیگران می آموزند. اگر عزم جدی در جهت آموزش اصول و مبانی کارآفرینی در رده های سنی پایین تر صورت گیرد وقتی که فرد به سن جوانی رسید این آموزش ها نمود بیرونی پیدا می کند و در زمان درست فرد را تبدیل به یک کارآفرین کند. شاید این نمود همان جمله "آینده اکنون است" باشد که برای داشتن کارآفرینانی اندیشمند در فردا، امروز باید به یاددهی فنون کارآفرینی پردازیم.

اما آن چه که در مدارس کارآفرینی کشورهای پیشرفته به عنوان شعار مطرح می شود این است که "مشکلات یک فرصت هستند". باید مشکلات را به عنوان فرصت برای دانش آموزان و دانشجویان، موشکافی کنیم تا در آینده بتوانند برای برطرف کردن آن راه حل هایی سریع و بدیع خلق کنند. برای رسیدن به این هدف چاره ای نیست جز اینکه مدارس کارآفرینی با مفهومی تحت عنوان خلاقیت ساختار شکنانه شروع به

کار کنند. در این مدارس پس از این که فرد یاد گرفت که چگونه مشکلات دنیای اطرافش را تشخیص دهد و چندین راه حل برای برطرف کردن آن پیشنهاد داد، وقت آن می رسد که در کنار یادگیری مهارت های دیگر از این ایده ها در بازار کسب و کار نیز استفاده کند و میزان کارآمدی و کاربردی بودن آن را بسنجد. به نظر نگارندگان کتاب برای شروع کارآفرینی باید به اهمیت آموزش کارآفرینی پی برد. مسئله ای که در کشور ما به عنوان یک ضرورت و یک اصل اساسی به آن نگاه نمی شود. سوال اینجاست که چگونه بدون دانستن اهمیت یک موضوع، می توان به سپری کردن مسیر درست و انتخاب های درست دست یافت؟ کارآفرینی یک شغل نیست، اما موتور توسعه است و بیکاری های پنهان را نه تنها آشکار و درمان می کند، بلکه باعث پیشگیری از آن نیز می شود.

کارآفرینان آموزشی زندگی کارآفرینانه را آموزش می دهند. آموزش زندگی کارآفرینانه یعنی این که در زندگی کارآفرینان علم ناقص خطرناکتر از نادانی است. در زندگی کارآفرینانه هنر یعنی داشتن دیدی متفاوت برای دیدن جهان و مهارت به تصویر کشیدن آن.

زندگی کارآفرینانه زندگی است که جستجوگری، تکاپو و تلاش مستمر و بی وقفه برای رسیدن به کمال، اساس آن است. پس در یک کلام منظور از سرمایه گذاری در زندگی کارآفرینانه، ایجاد کسب و کارهای جدید است که تأثیر مثبتی بر خروجی اقتصادی کشور دارد. باید دانست که در تمام دنیا از جمله کشور ما، اغلب کارآفرینان به عنوان سرمایه های ملی در نظر گرفته می شوند، چرا که آن ها می توانند مسیر زندگی و کار مردم دنیا را تغییر دهند. اگر کارآفرینان در مسیر کارآفرینی موفق شوند، انقلاب هایشان ممکن است زندگی همه را بهبود بخشند. لذا با سرمایه گذاری مناسب در کارآفرینی و شروع آموزش زندگی کارآفرینانه در کشور با توجه به فن آوری های نوین، می توان به تحول اساسی در آینده نزدیک امیدوار شد.

کشورهایی که میزان سرمایه گذاری در آموزش کارآفرینی در آن ها بیشتر است، از سطح تولید و بهره وری بیشتری برخوردارند، برعکس کشورهایی که به این مهم توجهی ندارند، سطح تولید و بهره وری شان پایین می باشد. لذا می توان بیان داشت که اهمیت کارآفرینی آموزشی در تولید محصولات و خدمات جدید برای یک کشور و حتی یک منطقه بسیار حائز اهمیت و ضروری می باشد.

در خاتمه لازم است از تلاش بارزش مولفان گرامی این کتاب "جناب دکتر فردین شوری و سرکار خانم دکتر آذر صائمیان" تشکر و قدردانی شود. مطمئن هستیم که حاصل این تلاش و نگارش کتاب می تواند نتیجه ارزشمند و فاخری برای انجمن مدیریت ایران، پژوهشگران، استادان و مطالعه کنندگان این کتاب داشته باشد.

تابستان ۱۴۰۱

پرفسور سعید خزایی